

Силабус курсу Бюджетний менеджмент

Ступінь вищої освіти – магістр
Галузь знань – 07 Управління та адміністрування
Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітньо-наукова програма «Публічні фінанси»

Дні занять: четвер, 17.35, ауд. 11106; субота, 11.10, ауд. 11102
Консультації: п'ятниця, 14.00, ауд. 11303

Рік навчання: I
Семестр: I

Кількість кредитів: 5
Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП д.е.н., професор Дем'янишин Василь Григорович

Контактна інформація v.g.demianyshyn@gmail.com, +380679014922

Опис дисципліни

Дисципліна «Бюджетний менеджмент» спрямована на формування у студентів системи знань в галузі методики та організації бюджетного менеджменту, набуття навичок підготовки і оформлення результатів моніторингу касового виконання бюджету та прийняття ефективних рішень на усіх етапах бюджетного процесу. Оволодіння цією дисципліною сприятиме набуттю навичок застосування методики бюджетного менеджменту при прийнятті управлінських рішень, вміння організувати і проводити наукові дослідження, оформляти та формувати результати моніторингових процесів у сфері управління бюджетними ресурсами.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
3 / 2	Тема 1. Сутність та складові бюджетного менеджменту	<i>Знати сутність бюджетного менеджменту, його роль у бюджетному процесі. Опанувати складові бюджетного менеджменту: бюджетне планування, організацію виконання бюджету, облік і звітність з виконання бюджету, контроль за виконанням бюджету та вміти їх охарактеризувати. Вивчити нормативно-правову базу та систему органів управління бюджетом.</i>	Тести, питання

4 / 2	2. Структура бюджету держави як об'єкта управління	<i>Вивчити сутність, склад та структуру доходів і видатків бюджету. Засвоїти принципи розмежування доходів і видатків між бюджетами. Розуміти сутність бюджетного дефіциту та державного боргу.</i>	Тести, кейси
4 / 2	3. Органи управління бюджетом	<i>Засвоїти функції, права, обов'язки органів загального та оперативного управління бюджетом.</i>	Тести, кейси
4 / 2	4. Бюджетне планування	<i>Засвоїти методи та етапи бюджетного планування. Розуміти організацію планування державного бюджету та порядок складання проектів місцевих бюджетів.</i>	Задачі, кейси
3 / 2	5. Виконання бюджету	<i>Розуміти основи виконання бюджету та бюджетної класифікації доходів і видатків. Розкривати сутність понять «бюджетне призначення», «касове виконання». Знати стадії виконання бюджету та порядок надання бюджетних трансфертів.</i>	Тести, задачі
3 / 2	6. Облік виконання бюджету	<i>Розкрити завдання та значення аналітичного обліку. Знати види бухгалтерських документів та вивчити облік виконання бюджету.</i>	Тести, питання
3 / 1	7. Звітність про виконання бюджету	<i>Знати види та форми бюджетної звітності. Розкривати особливості періодичної та річної звітності про виконання Державного бюджету України, а також звітності про виконання місцевих бюджетів.</i>	Тести, кейси
3 / 1	8. Контроль за виконанням бюджету	<i>Засвоїти сутність та порядок здійснення контролю за виконанням бюджету. Знати повноваження, функції та права органів, які здійснюють бюджетний контроль.</i>	Тести, питання
3 / 1	9. Світовий досвід бюджетного менеджменту	<i>Засвоїти світовий досвід бюджетного менеджменту.</i>	Тести, питання

Рекомендовані джерела інформації

1. António Afonso, José Carlos Coelho. Public finances solvency in the Euro Area. *Economic Analysis and Policy*. Volume 77. 2023. Pages 642-657. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0313592622002351?via%3Dihub>.
2. Delestre Isaac, Miller Helen (2023). *Tax and public finances: the fundamentals*. The Institute for Fiscal Studies. 36 p. https://ifs.org.uk/sites/default/files/2023-08/IFS-Report-R270-Tax-and-public-finances-the-fundamentals_final.pdf.
3. Demianyshyn, V., Shuliuk, B. (2023). Formation and Use of the System of Financial Incentives for the Development of Partnership between the State and Business. *Economic Studies* (Ikonomicheski Izsledvania), 32 (3), pp. 88-103. URL: https://www.iki.bas.bg/Journals/EconomicStudies/2023/2023-3/05_Bohdana-Shuliuk.pdf.
4. Emmerson Carl, Stockton Isabel (2022). *Outlook for the public finances*. The Institute for Fiscal Studies. 39 p. <https://ifs.org.uk/sites/default/files/2022-10/Outlook%20for%20the%20public%20finances.pdf>.
5. Fuhelo P., Zharikova O., Blishchuk K., Baranovska T., Gudzenko N. (2022). Financial support of territorial communities of Ukraine in the context of decentralization. *Independent Journal of Management & Production* (Special Edition ISE, S&P). Vol. 13 No. 3. <http://www.ijmp.jor.br/index.php/ijmp/article/view/1979>.
6. Kotina, H., Stepura, M., & Kondro, P. (2022). How does active digital transformation affect the efficiency of governance and the sustainability of public finance? The ukrainian case. *Baltic Journal of Economic Studies*, 8(1), 75-82. <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2022-8-1-75-82>.
7. Lobodina Z., Kizyma T., Demianyshyn V., Berezka K., Savchuk S. Participatory budgeting in the context of behavioural finances. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. 2022. Vol. 5 (46). C. 109–125. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3886/3661>.
8. *Modern Ukrainian financial science: theoretical paradigm & practical concept of public finance*. Monograph / V. Fedosov, A. Krysovaty, V. Oparin, P. Yukhymenko. Draft2Digital Publishing House. Oklahoma City. 2018. 447 p.
9. Myskin, Y., & Vilchynskyi, O. (2023). Analysis of the stage of formation of the state financial policy of intensification of investment activity in Ukraine. *Economics & Education*, 8(1), 45-51. <https://doi.org/10.30525/2500-946X/2023-1-6>.
10. Ostrovska Halyna, Demianyshyn Vasyl, Maliuta Liudmyla, Sherstiuk Roman, Kuz Tetiana. Conception of an effective budget process and ways of improvement regional budget policy. *Journal of Advanced Research in Dynamical and Control Systems*, Vol. 12, 07-Special Issue, 2020, pp.1686-1690.
11. Radchenko, O. (2023). State management and financial support of innovations: the example of Ukraine. *Public Policy and Accounting*, (1(7), 22–40. [https://doi.org/10.26642/ppa-2023-1\(7\)-22-40](https://doi.org/10.26642/ppa-2023-1(7)-22-40).
12. Slobodyanik Y., Zdyrko N., Kuzyk N., Sysiuk S., Benko I. (2022). Audit of public finances: methodological issues and the case of Ukraine. *Independent Journal of Management & Production* (Special Edition ISE, S&P). Vol. 13. No. 3. <https://doi.org/10.14807/ijmp.v13i3.1900>.
13. Tremblay J.-F. (Ed.). (2023). *The Forum of Federations Handbook of Fiscal Federalism*. Palgrave Macmillan Cham. <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-030-97258-5>.
14. Бюджетний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
15. Бюджетний менеджмент : підруч. / за ред. В. Г. Дем'янишина, Г. Б. Погіршук. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 532 с.
16. Дем'янишин В. Г., Костецький В. В., Дем'янишин В. В. Модернізація бухгалтерського обліку фінансових ресурсів у державному секторі в умовах реформування системи управління публічними фінансами та зміцнення фінансової безпеки суб'єктів господарювання. *Світ фінансів*. 2022. № 4 (73). С. 22-44. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1556>.
17. Дем'янишин В. Г., Лободіна З. М., Горин В. П., Дем'янишин В. В. Методологічні підходи до дослідження державних фінансових ресурсів та фінансової безпеки суб'єктів господарювання в умовах реформування управління публічними фінансами. *Світ фінансів*. 2023. № 1 (74). С. 29-45.
18. Дем'янишин В. Г., Лободіна З. М., Костецький В. В., Дем'янишин В. В. Напрями розвитку інформаційних технологій в управлінні публічними фінансами, державними фінансовими ресурсами та фінансовою безпекою суб'єктів господарювання державного сектору. *Інноваційна економіка*. 2023. № 1. С. 58-70. URL: <http://inneco.org/index.php/inneco.ua/article/view/1015>.
19. Закон України «Про Кабінет Міністрів України» від 27.02.2014 р. № 794-VII (зі змінами і

доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18>.

20. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.

21. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 09.04.1999 р. № 586-XIV (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.

22. Закон України, «Про Рахункову палату України» від 2.07.2015 р. № 576-VIII (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19>.

23. Лободіна З. М., Дем'янишин В. Г., Кізима Т. О., Березька К. М., Кізима А. Я. Функціонування бюджетів участі: сучасний стан, тенденції модернізації та моделювання в умовах реформування публічних фінансів. *Вісник економіки*. 2022. Вип. 4. С. 8-27. URL: <http://visnykj.wunu.edu.ua/index.php/visnykj/article/view/1415>.

24. Наказ Міністерства фінансів України «Про бюджетну класифікацію» від 14.01.2011 р. № 11 (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-11>.

25. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку складання бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування» від 24.01.2012 р. № 44 (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0196-12>.

26. Наказ Міністерства фінансів України і Головного управління Державного казначейства України «Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку виконання державного та місцевих бюджетів» від 10.12.1999 р. № 114 (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0890-99>.

27. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

28. Положення про Державну казначейську службу України: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 15.04.2015 р. № 215 (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-п>.

29. Положення про Міністерство фінансів України : Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 375 (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-п>.

30. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ» від 28 лютого 2002 р. № 228 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2002-п>.

31. Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України : Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 3.02.2016 р. № 43 (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-п>.

32. Про затвердження Положення про організацію бухгалтерського обліку і звітності про виконання державного та місцевих бюджетів в органах Державної казначейської служби України: Наказ Міністерства фінансів від 1.10.2013 р. № 885 (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1915-13>.

33. Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 6.03.2019 р. № 22721 (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-п>.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання.** Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних засобів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться у встановленому порядку.
- **Політика щодо академічної доброчесності.** Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

- **Політика щодо відвідування.** Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Бюджетний менеджмент» використовуються такі форми оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

Поточна форма оцінювання:

- поточне індивідуальне усне опитування;
- індивідуальне письмове опитування (самостійна робота, тестування);
- презентація командних (групових) проєктів;
- презентація результатів самостійної роботи (реферати, есе, опитування).

Проміжна форма оцінювання:

- заліковий модуль 1;
- заліковий модуль 2 - оцінювання ректорської контрольної роботи;
- заліковий модуль 3 - оцінювання результатів КПІЗ.

Підсумкова форма оцінювання – заліковий модуль 4 - екзамен.

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Бюджетний менеджмент» визначається як середньозважена величина залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4 (екзамен)	Разом
20%	20%	20%	40%	100%
Опитування під час заняття (теми 1–4) – 10 балів за тему – макс. 40 балів. Самостійна робота (теми 1–4) – 2 бали за тему – макс. 8 балів. Модульна робота – макс. 52 бали.	Опитування під час заняття (теми 5–8) – 10 балів за тему – макс. 40 балів. Самостійна робота (теми 5–8) – 2 бали за тему – макс. 8 балів. Модульна робота – макс. 52 бали.	Підготовка КПІЗ – макс. 40 балів. Презентація КПІЗ – макс. 20 балів. Виконання завдань під час тренінгу – макс. 40 балів.	Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. Задачі (2 задачі) – по 30 балів, макс. 60 балів. Теоретичне питання – макс. 20 балів.	Підсумковий бал = оцінка за $3M1 \times 0,2$ + оцінка за $3M2 \times 0,2$ + оцінка за $3M3 \times 0,2$ + оцінка за $3M4 \times 0,4$
Разом балів:				
максимально 100 балів	максимально 100 балів	максимально 100 балів	максимально 100 балів	максимально 100 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)